

NOBILISSIMO, CLARISSIMOQVE VIRO DOMINO, D.
CLAUDIO FOVCAVLT,
 INS VPREMA PARISENSIVM CVRIA
 SENATORI INTEGERRIMO, &c.

OPTIMUM est (Vir Illustrissimo) virtutis esse compotem, melius nasci; etiam ab antiquitate recipi commendationem virtutis: nec prorsus aliena laudat, qui gentis jactat suum. Integerrima fama tuus Genitor, sacro Themidis cultu superbus, vicinarum etiam gentium ludices ad sui spectaculum evocavit; ac populus, velut que (in solis licet precibus) coegit à calo repetere, acerrimum sui juris vindicem. Sed nolim ego, reuiviscere reluctantibus satis extinctum. Et quem summa Iustitia ex mortali diuine fecit, maiori impetrate diuino mortalem fieri. Ingeniosus ille apprimè callens cuncta suis ire temporibus; ac nusquam eodem loco stare hominum dignitates & vitam; te ex probatissima ad miraculum coniuge suscepit: sed tanta superstitione morum idearum animo sibi fixit, ut lucens in oculis atque ingenio tuo aequi simi Patris virtus, amulorum invidiam superet, & amicorum fidem. Pace tua dixerim! Præpotens aui tui fortuna ambitus, non dedignatus est intrare mei mapalibus, nec sine consilio herili federe iunxerunt, non longè distitas domos: hic obsequium, ille favorem reciproca dilectionis pignora petenti, munificentissimè concessit. Nec mirum si quos fortuna & conditio diuisere, studiorum sympathia ligauerit, & temporum consensus; itaut eorum animos non interpolauerit speciosa diuitiarum felicitas, aut vile mancipium. Maioribus si placet hæreamus vestigijs, iam dudum noimus generosum esse ut titulis, sic patrum virtutibus insigniri: & quamvis natura nos initio dispares esse iusserit, iunctis tamen animis illius mandatis obtemperamus placide; tu natus ad imperium, regna: ego ad obsequium, seruiam lubens: inuenies certè officio sum si tibi munusculum permiscui. Atque Quod felix faustumque sit precor! (Vir Illustrissime) sic patrum in natos ibunt.

QVÆSTIO MEDICA.
QVOD LIBETARIIS DISPVATIONIBVS MANE DISCVTIENDA
IN SCHOLIS MEDICORVM DIE IOVIS XXII. IANVARII.
M. NICOLAO RICHARD, Doctore Medico, moderatore.

835

HVMANA vita sine Venere nimium brevis, aut nulla; quam vt illam æternam faciat, hominem diuinum alioquin animal præpotenti & imperiosâ, an non & necessaria? regit tyrannide: adeo feruidus & furens illius impetus, vt vix, nisi altissima sapienti, submoueri animo possit quem semel occuparit, trahere quæque volupras. Nulli obtemperat, non lacedæmonio cermati, non aquæ gelidæ perfusioni vel incessui, non lactucæ, vitici, cucumeri. Sopor tamen interdum & ad tempus impositio aliquo labore aut ludicro, vt quasi clauus trudatur clauo. Vix vllum contra Venerem nisi sola fuga remedium, imò hæc sequitur quæque fugientem. *Disce sanari per quam amare didicisti.* Vel quod longe fatius est cautè & maturè lasciuia illius & furtiuæ caue præambula, secreta nimium & solitaria colloquia, iulus amens, cantus amatorios, risus, blanda oscula, contactus, nec tuos nimis formæ pulchritudini, & venustati oculos crede: quamquam nulla in amore deformitas, sublatâ lucernâ æque omnium grati sunt amantium amplexus.

NEC humanæ tantum propagationi studet Venus, sed vt sanus sanum & in longos annos beatum gignat; non minimam quoque sanitatis curam habet, imò hanc tuctur & sæpè reparat. Corpus & animum iuuat, cor exhilarat, mentem recreat, ingenium acuit, vim rationis impeditam soluit, hysteris confert, fœdis virginum coloribus matura salutare præsidium est; & vt morbis à pituitâ ortis, aliisque quamplurimis iucundo auxilio est, sic eius abstinencia in numeris locum facit. Quos vt vites, non lasciuam, impuram & illicitam, sed modestam, castam & honestam scâtere Venerem. *O terque quaterque beati illi, qui in pari studiorum & voluntatum consensu qui Matrimonium est, pari morum & humorum similitudine, mutuis obsequiis, communi pignore, & sine querelâ coniugio iuncti viuunt: habere secundis rebus mulierum lætitiæ sociam lætitiæ auger, & aduersis pariter morientem solarij genus est.* Ideo non tam formâ & nummis, quàm moribus & virtute spectabilis, tibi vxor eligenda, cum quâ non omni tempore, non quâlibet horâ naturæ sacra facies, non ad voluptatem, sed necessitatem, & maxime vt te apud vulgus à crimine rîs dignas vindices, ad prolis susceptionem *Natis Veni alma creandis seruiat.*

DIES totius anni proportionem respondet. Vtriûsq; quatuor sunt partes sibi, & quatuor ætatibus, totidemque humoribus inuicem similes. Atque vt inter ætates, anni tempestates, & humores; sic inter diei partes quædam Veneri exercendæ magis propria: sua cuiusque ætatis studia sunt, quæ iuuentus amat, respuit senectus, amare iuueni fructus est, crimen seni: nec ad prolis generationem benè iungitur iuuenis cum vetulâ, senex cum adolescentulâ; abhorret natura à dispari illa coniugio. In qua flos cum putredine, vita cum morte, fœcunditas cum sterilitate copulatur. Pulchrum sanè si ingenio, corporis magnitudine, formâ, viribus pares coniungantur. Neq; vnus & idem omnibus colendæ Veneris modus est: cum ætate florentibus, sanguineis, & pituitosis innoxia, quos tamen minus delectat; iuuenibus, biliosis aduersa sit, quos maxime, senibus & melancholicis inimicissima. Sic quoque non omnis hora, non omne tempus Veneri quæ aptum est. Inter anni tempestates supra cæteras eminet Verna non minus hominum quàm animantium & florum fœcunda, licet vir hyeme, ætate mulier lubentius in Venerem ruat: sic inter diei partes elucet matutina, Veneri maxime opportuna. Quo tempore cum singulari humorum *explicata* viget humor cum calore copiosus, à quo hilarescit Venus, & si tunc concipiat mulier, id præstat animo vt magis tranquillo sic corpore valentiori reddito, indeque erurgens proles aut vegetior est, aut mascula.

TVNC generatur homo cum concipit mulier; vbi scilicet fœcundum vtriûsque parentis semen, ab omnibus corporis partibus deciduum, & simul effusum, commixtis inter se nunc paribus nunc imparibus viribus, ab vtero ad diuinum illud miraculum effingendum, excitatur: quod opus conceptio est, non sola seminis vtriûsque retentio. Sed non est semper veneris *properanda voluptas*, nec si multiplici prole gloriari velis sæpè repetenda: vteri terra quamvis pinguior, non desit vberiori fœtu quò sapius magis exaratur. Mulieres viris tamen frigidiores ad Venerem tamen proniores; quippe quæ in eius duello fortiores sint, & magis delectentur: hinc quæ viris vitio creditur salacitas, in feminis malè solus creditur coniugis aut liberorum affectus, non voluptatis, cum rarò citra voluptatè concepiant. Si horam cœptioni idoneam queris, fuge Meridianam, propter recentes satietates, cruditates, & lassitudines; Vespertinam, ob marcescentes à labore corporis vires; Nocturnam, propter vitio si humoris sobolem, licet nocturnam quàm interdum Veneri sit indulgendum, vbi ad id opus venit secreta queruntur, arbitri remouetur: Eam elige quæ sanitati proficit, qualis est non à cibo & ante somnum, sed vbi aliquantum prius somni accesserit, & leuior ventriculus sentitur, quod fere sub Auroram fit.

QUID superest? nisi vt in Veneris amicitiam veniat Aurora, Poëtis nuntiâ *Tuam*, nobis prima matutini temporis pars. Ad sanitatis tutelam non parum conducit in iis seruare ordinem, quibus ipsa sustinetur, quæ à labore auspicanda est, quem exipere debent cibis, potus, somnus, Venus cui exercendæ aptissimum tempus est, cum prima in ventriculo, secunda in jecore coctio perfecta est. Nonne citra sanitatis iacturam feminam licet amplecti quando semen perfectè elaboratum est, & commodum excretioni, si demum reliquum antelucani temporis somnus iterum & quies habeant, procul dubio per somnum retento semine facilius succedet conceptio. Sic virtutes omnes cibo, somnòque reuiuiscunt, naturalis alimento, animalis somno, vitalis vtròque; sic nec cruditas noxam adferet, nec lassitudo angustiam: sed hoc tempore peracta Venus plenitudinem exhaurit, corpus agile, & vegetum facit, emollit instrumenta, meatus laxat expurgatque sic *gratos ferunt sœui cupidinis ignes*. Quid moror? exoriente Aurorâ sensus titillantur, desiderio voluptatis artus incalescunt; & homo tunc temporis in temperiem reuersus exquisitam, ad Venerem maxime paratus, numeratæ sobolis copiam fœcundo liberorum proventu valet suppeditare, hæcque conceptus horâ felicissimè adolescit, & in bonam animi & corporis fortunam extollitur.

Ergo Aurora Veneris amica, est: prima quoque veneris operanda opportuna.

Proponebat Lutetiæ DIONYSIVS IONCVET, Dordanæus. A.R.S. H.M. DC. XXXVII.

DOMINI DOCTORES DISPVATVRI.

M. Petrus Constant.
M. Petrus Sauare.
M. Hermanus de Launay.

M. Philipp. Flaubert S. Jacques. Decanus.
M. Helias Bell.
M. Francisus de François.

M. Ioannes du Cledat.
M. Iacobus Cousinor.
M. Petrus Seguy. prim. Regina Med. & antiq. Sch. Mag.

